

Предшколска установа “Дуга”

Аранђеловац

Превентивна здравствена заштита у вртићу

Снежана Симић

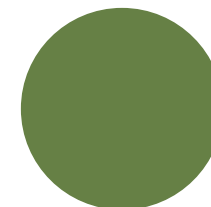
Сарадник на унапређењу превентивне здравствене заштите

- Превентивна здравствена заштита се реализује у складу са Законом о предшколском васпитању и образовању, Правилником о ближим условима и начину остваривања неге и превентивно-здравствене заштите деце у предшколској установи, а према упутству Министарства здравља и Министарства просвете, науке и технолошког развоја
- Програм је саставни део Годишњег плана рада установе
- Реализују га Сарадник на унапређењу ПЗЗ и медицинске сестре на ПЗЗ у сарадњи са васпитачима, техничким и кухињским особљем
- У реализацији Програма рада службе ПЗЗ, као спољни сарадници учествују превентивне службе Института за јавно здравље Крагујевац, службе примарне здравствене заштите деце Дома здравља Аранђеловац и Републичка санитарна и здравствена инспекција

Задаци на реализацији основа програма превентивне здравствене заштите

Основни задаци програма превентивно здравствене заштите

- Обезбеђење санитарно хигијенских услова за боравак деце
- Здравствено васпитни рад на формирању навика које воде очувању здравља деце
- Безбедност деце
- Развијање правилног односа према храни
- Вођење здравствене документације
- Едукација запослених радника на одржавању хигијене и припреми и сервирању obroka
- Едукација деце на формирању здравих навика
- Учешће у тимовима – заштита деце од насиља, злостављања и занемаривања

- Израда норматива и набавка средстава за одржавање опште и личне хигијене
- Организација редовних и циљаних санитарних прегледа запослених
- Контрола здравствене исправности намирница и дистрибуције obroка
- Праћење здравствене и епидемиолошке ситуације у Установи, консултација са надлежним здравственим институцијама и, у сарадњи са директором и оснивачем, предлагање и доношење мера заштите од ширења инфекције
- Сарадња са породицом и друштвеном средином
  - Реализује се кроз активности са здравственим институцијама
  - Кроз промоцију јавног здравља путем групних родитељских састанака, индивидуалних разговора са родитељима, организације едукативних трибина на актуелне теме у вези здравља

Превентивна здравствена заштита деце у ПУ обухвата

- Реализацију и унапређивање здравствено-васпитних активности, усмерених ка усвајању здравих стилова живота у циљу очувања и унапређења здравља деце (лична и општа хигијена, правилно прање руку, хигијена уста, зуба и коже, навике правилне исхране, употреба тоалета...
- Праћење општег стања и понашања детета у васпитној групи и правовремено реаговање на промене (издвајање детета, позивање родитеља или надлежне здравствене установе уколико је потребно)
- Преглед коже и видљивих слузокожа, преглед на вашљивост косе, праћење хигијене одевног рубља, мерење телесне температуре по потреби, контактирање родитеља и упућивање у надлежну здравствену установу, узимање основних података о здравственом стању детета од родитеља
- Праћење понашања детета за време храњења, игре, неге, одмора и уочавање присуства знакова који упућују на могућност постојања занемаривања, злостављања односно злоупотребе деце

Превентивна здравствена заштита

- Праћење и саветодавни рад са особљем код одржавања чистоће, температуре, влажности, проветрености и осветљености свих просторија у објектима
- Праћење и саветодавни рад у вези са начином припремања obroka у централној и дистрибутивним кухињама, спровођење мера у складу са НАССР системом
- Спровођење ДДД мера
- Вођење евиденције о повредама и болестима која садржи датум и време настанка повреде или болести, време обавештавања родитеља или надлежне здравствене установе као и управе вртића као и повратна информација о предузетим мерама и указаној помоћи
- Праћење правилног раста и развоја деце, мерење телесне висине и тежине и вођење евиденције у здравственом картону детета
- Учествовање у организацији систематских прегледа деце и запослених
- Друге хигијенско епидемиолошке мере у складу са законом

Активности на усвајању здравих стилова живота, у циљу очувања и унапређења здравља детета

Здравствено васпитање обухвата низ активности које имају за циљ промоцију здравља и унапређење здравствено-васпитног рада са децом, васпитним особљем и родитељима тј. старатељима деце и то:

- Унапређење и очување здравља и безбедност деце, развој здравог окружења и афирмацију здравих стилова живота
- Здравствено-васпитне активности усмерене ка превенцији ризичног понашања и фактора ризика
- Стицање позитивних навика код деце у вези са одржавањем опште и личне хигијене (хигијена лица, руку, уста, зуба, коже, одеће, обуће, употреба тоалета и сл.)
- Заштита животне средине и здраво окружење у коме бораве деца (хигијена просторија и околине, отклањање отпадних материја и вода и сл.)
- Физичко рекреативне и друге активности које доприносе очувању и унапређењу здравља детета

Активности на формирању здравих навика код деце спроводе се:

- У оквиру свих редовних активности за време боравка детета у установи (одржавање хигијене, исхрана, игра и др.)
- Применом одговарајућих облика, метода и средстава здравствено-васпитног рада са децом, породицом и васпитним особљем, прилагођеним одговарајућем узрасту деце
- За формирање здравих навика код деце, од изузетног значаја је активно учешће родитеља (старатеља) детета и тимски рад са васпитачима и медицинским сестрама
  - **ТИМСКИ РАД СА ВАСПИТАЧИМА И МЕДИЦИНСКИМ СЕСТРАМА ЈЕ ОД ПРЕСУДНОГ ЗНАЧАЈА ЗА СВЕОБУХВАТНО ФУНКЦИОНИСАЊЕ И ПРИМЕНУ МЕРА ИЗ ОБЛАСТИ ПРЕВЕНТИВНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ**

Дневна контрола здравственог стања детета

Кратка анамнеза

Температура

Бол у грлу

Вашке и гњиде

У вртић долазе
искључиво
здрава деца

Употреба антибиотика,
сирупа

Дневни увид у опште стање и понашање детета

- Приликом доласка детета у предшколску установу, након одсуства због болести, родитељ (старатељ) доставља медицинској сестри или васпитачу здравствену потврду издату од стране педијатра да дете може у колектив
- Уколико се при пријему или током боравка детета посумња или примети да дете није за колектив, медицинска сестра или васпитач, у консултацији са одговорном сестром, препоручује родитељу да врати дете из колектива и одведе на преглед код педијатра. Том приликом родитељ се упућује на преглед код изабраног педијатра са спроводним листом на којем су наведени симптоми инфекције који су примећени код детета. Неопходно је да родитељ, приликом враћања детета у колектив, достави исти документ попуњен од стране педијатра са дијагнозом и датумом од када дете може да се врати у колектив
- Одговорна сестра све то евидентира у документацији

Основне мере које одговорна сестра спроводи код промене општег стања детета у току боравка детета у установи

- Преузима дете од васпитача, издваја од остале деце и прати опште стање детета
- Спроводи процес здравствене неге у складу са здравственим стањем детета (мерење телесне температуре, надокнада течности, чишћење носних шупљина од секрета, умивање)
- Васпитач, медицинска сестра или одговорна сестра обавештава родитеље о новонасталој ситуацији, ради преузимања детета
- По потреби обавља консултацију са службом хитне медицинске помоћи
- Код деце са повишеним здравственим ризиком (склоност ка развоју фебрилних конвулзија и друга хронична незаразна обољења) реагује у складу са писаним упутством педијатра, обавештава родитеље и по потреби службу хитне медицинске помоћи)
- Уколико упутства ординирајућег педијатра нису достављена (у случају прве епизоде обољења која се манифестује током боравка детета у вртићу) позива службу хитне медицинске помоћи, прати упутства лекара и обавештава родитеље (старатеље) детета

Поштујући добробит детета, родитељ (старатељ) приликом уписа детета у ПУ, информише Сарадника и Одговорну сестру о здравственом стању, специфичним потребама и здравственим ризицима детета, који нису наведени у здравственој потврди и то:

- У случају када постоји преосетљивост детета на лек, намирницу, готову храну, убуд инсекта и сл. а што није назначено у здравственој потврди коју издаје педијатар приликом уписа детета у вртић. Обавеза Сарадника, Одговорне сестре и Медицинске сестре у објекту у којем борави дете да, приликом отварања здравственог картона детета, упути родитеље о горе наведеном и захтева пратећу здравствену документацију у случају постојања неког од наведених ризика
- Код детета са хроничном незаразном болести, због које може у току боравка детета у ПУ доћи до погоршања здравственог стања, родитељ (старатељ) медицинској сестри доставља стручно мишљење и упутства изабраног педијатра о мерама које треба спровести у току боравка детета у ПУ. Уколико ове информације нису назначене у здравственој потврди или се први пут манифестују у току боравка детета у установи, неопходно је захтевати да родитељ накнадно достави мишљење и упутство изабраног педијатра
- Приликом уписа детета са хроничним незаразним болестима или са инвалидитетом у ПУ, родитељ (старатељ) упознаје Медицинску сестру, Одговорну сестру и Сарадника у објекту у којем се врши пријем детета, са здравственим стањем детета, ради планирања и припреме простора, спровођења неопходног хигијенско-дијететског режима и неопходне неге детета

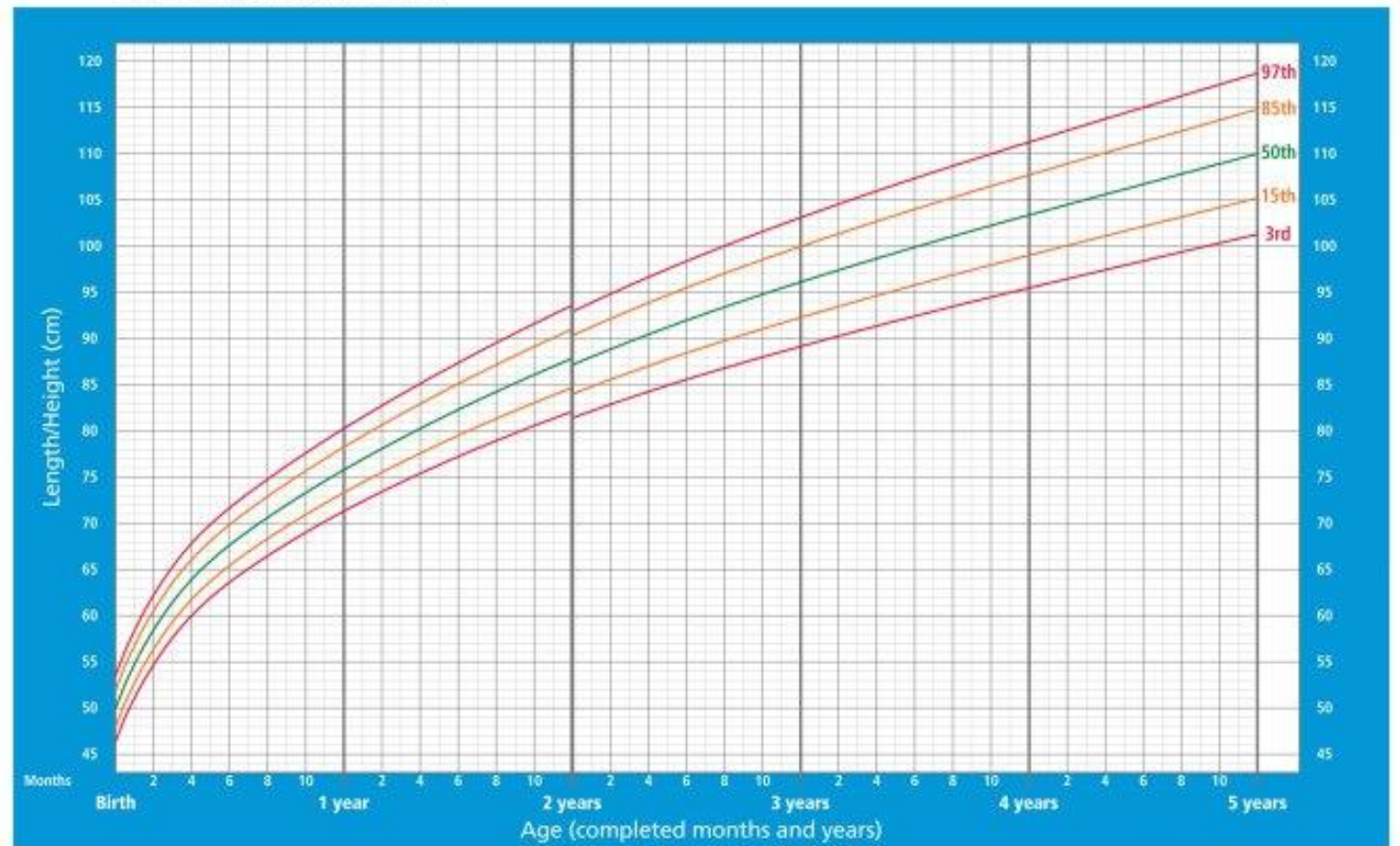
Дневни увид у хигијенски статус детета

- Непосредни увид у хигијену косе, видљивих слузокожа и коже, хигијену одеће, обуће, на пријему детета или у току дана. У случају појаве вашљивости косматог дела главе код детета, васпитач, медицинска сестра, одговорна сестра или сарадник обавештава родитеље а одговорна сестра изолује дете из васпитне групе до доласка родитеља (старатеља). Након спроведених мера према упутству изабараног педијатра, родитељ (старатељ) доставља потврду изабраног педијатра да дете може да борави у колективу
- Одржавање дневне хигијене тела, лица и руку детета (при чему се за брисање користе папирни убруси), одржавање чистоће и пролазности носних шупљина, посебно код деце узраста од 12 месеци
- Праћење спровођења неге детета узраста од 12 до 24 месеца, поступка прања руку, прања и пресвлачења, процеса одлагања прљавог рубља, као и хигијене простора и прибора који се користе
- Праћење и подршка осамостаљивања деце у процесу одржавања личне хигијене и праћење одржавања хигијене простора који се користе

Периодична контрола раста и развоја детета

Length/height-for-age BOYS

Birth to 5 years (percentiles)

www.batut.org.rs

ЗАШТИТИМО ВАКЦИНОМ СВАКО ДЕТЕ

Имунизација је једноставан, безбедан и ефикасан начин да заштитите своје дете од одређених заразних болести.

Обезбедите вашем детету здрав почетак живота – вакцинишите га на време.

Постоји веома мало разлога због којих ваше дете не би требало да буде вакцинисано. О тим разлозима одлучује педијатар. Не заборавите, вакцинација против одређених заразних болести је законом обавезна и она је у интересу здравља вашег детета.

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„Др Милан Јовановић Батут“

КАЛЕНДАР ОБАВЕЗНЕ ИМУНИЗАЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„Др Милан Јовановић Бетут“

Узраст	Врста вакцине, надлежна установа	Узраст	Врста вакцине, надлежна установа
На рођењу	BCG – против туберкулозе Хепатитис Б – против заразне жутице Б +ХБИГ*, Породилиште	2. година (са навршених 12 до навршених 15 месеци)	ММР – против малих богиња, заушки и рубеле, дом здравља
2. месец (након навршених месец дана)	Хепатитис Б – против заразне жутице Б, дом здравља	2. година (са навршених 17 до навршена 24 месеца)	Прва ревакцинација Комбинована петовалентна вакцина: ИПВ – против дечје парализе ДТаП – против дифтерије, тетануса и великог кашља Хиб – против обољења која изазива хемофилус инфлуенце тип б, дом здравља
3. месец (са навршена два месеца)	Комбинована петовалентна вакцина: ИПВ – против дечје парализе ДТаП – против дифтерије, тетануса и великог кашља Хиб – против обољења која изазива хемофилус инфлуенце тип б, дом здравља	7. година (пре уписа у први разред ОШ)	Друга ревакцинација ДТ – против дифтерије и тетануса ОПВ – против дечје парализе ММР – против малих богиња, заушки и рубеле, дом здравља
Са навршених 3,5 месеци	Комбинована петовалентна вакцина: ИПВ – против дечје парализе ДТаП – против дифтерије, тетануса и великог кашља Хиб – против обољења која изазива хемофилус инфлуенце тип б, дом здравља	12. година (шести разред ОШ)	Хепатитис Б – против заразне жутице Б Вакцинација школске деце са 3 дозе вакцине, која до тада нису вакцинисана, дом здравља
5. месец (до навршеног 6. месеца)	Комбинована петовалентна вакцина: ИПВ – против дечје парализе ДтаП – против дифтерије, тетануса и великог кашља Хиб – против обољења која изазива хемофилус инфлуенце тип б ХБ – против хепатитиса Б, дом здравља	14. година (осми разред ОШ)	Трећа ревакцинација ДТ – против дифтерије и тетануса ОПВ – против дечје парализе, дом здравља

*имуноглобулин против хепатитиса Б (ХБИГ) примају новорођенчад ХБсАг+ мајки, њима се дају четири дозе вакцине по шеми 0, 1, 2, 12 месеци.

Систематски преглед деце

- Општи педијатријски преглед деце приликом уписа у вртић
- Стоматолошки преглед
- Логопедски преглед
- Контролни систематски преглед (висина, тежина, ухрањеност, хигијена коже, косе, одевања)
- Здравствена припрема деце за организовано зимовање
- Педијатријски и специјалистички прегледи пред полазак у школу

Исхрана

- Осетљив животни период детета (раст и развој)
- Васпитна улога (здраве навике)
- Улога нутриционисте у прављењу јеловника

Дневна, месечна и годишња контрола хигијенско-епидемиолошких услова

- Општа хигијена простора
- Проветреност и осветљеност простора
- Одржавање оптималне температуре и влажност ваздуха
- Редовно пресвлачење постељине
- Дезинфекција просторија, уређаја, опреме, површине и играчака,
- Дезинсекција и дератизација минимум 2 пута годишње
- Мере за спречавање повреда
- Редовна контрола кухињског блока (НАССР)*
- Редовни санитарни прегледи радника

* (Hazard Analysis Critical Control Points)

<http://haccp.rs/>

Правила боравка у вртићу

- Када дете добије температуру у вртићу или показује знаке развоја инфекције васпитач обавештава одговорну сестру у објекту или сарадника на ПЗЗ, након стручне процене одговорне сестре обавештавају се родитељи који у што краћем року преузимају дете из вртића
- По повратку детета у колектив родитељ мора донети потврду од изабраног педијатра да је дете здраво и способно за колектив
- Родитељ је у обавези да при доласку детета у вртић обавести васпитача тј. медицинску сестру васпитача ако је дете имало промене здравственог стања код куће да би одговорна сестра или сарадник могли да испрате стање детета током боравка у вртићу и на време реагују ако дође до погоршања симптома
- Васпитачи у вртићу не дају лекове деци
- Деца на терапији антибиотицима не бораве у вртићу
- У случају ретких учесталих столица или повраћања дете се смешта у собу за изолацију до доласка родитеља
- У случају појаве вашљивости дете остаје код куће до очишћења косе
- Родитељи су обавезни да упознају сарадника на ПЗЗ и васпитача ако дете има алергије или посебан хигијенско-дијететски режим преписан од стране надлежног педијатра
- Родитељ је дужан да обавести васпитача о разлозима одсутности детета из вртића

Здрава
деца

Здраво
окружење

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА

ДУГА

Служба ПЗЗ ПУ „Дуга“